

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lviv University of Trade and Economics
The Federation of Professional Book-keepers and Auditors of Ukraine
Ukrainian professional public organization «Union of Auditors of Ukraine»
Public accountant company LTD «Variant»
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in
Yaroslav (Poland)
High school economics and management in public management in
Bratyslava (Slovakia)**

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

**October 26, 2023
Mukachevo**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ОБЛІКУ І АУДИТУ

Бабіч І.І.	19
КОМПЛАСЕНС-КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: РИЗИКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД	
Бора Н.Ю., Бора І.В.	21
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	
Бразілій Н.М.	23
РОЛЬ ТА МІСЦЕ АНАЛІТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ	
Бутко Н.В., Точений І.М.	25
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Волошина О.В.	27
ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ РИЗИКУ КОНТРОЛЮ В АУДИТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	
Гавриленко Н.В.	29
ЯК ВИЖИТИ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ, АБО ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ВІЛЬНИХ ПЛОЩ І ЇЇ ОБЛІКОВІ НЮАНСИ	
Голенко В.М.	31
ПОДВІЙНЕ ОПОДАТКУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ШЛЯХИ УСУНЕННЯ	
Голосова В.Д., Уманська В.Г.	33
ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ В РАМКАХ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ	
Греченюк М.М., Королович О.О.	35
ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВИХ МОДЕЛЕЙ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ	
Гринявський С.М., Жук В.М.	37
«НАРОДНІ ЗВИЧАЇ» ЯК ДОМІНУЮЧА ІНСТИТУЦІЙНА ОЗНАКА	
Demianyshyna O., Lysa D.	39
KSIĘGOWOŚĆ, KONTROLA I ANALIZA KOSZTÓW PRODUKCJI ORAZ KALKULACJA KOSZTÓW PRODUKTÓW	
Максименко Д.В., Дубровський М.В.	42
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Задорожній Р.С.	43
МОДЕЛЮВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Zozulyak M., Zozulyak D.	45
THEORY OF CONSTRAINTS IN MANAGEMENT ACCOUNTING	

Голосова В. Д.,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Уманська В. Г.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
економіки підприємства, обліку і аудиту
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ В РАМКАХ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Підприємства України на сьогодні функціонують в дуже складних умовах, що спричинені повномасштабною війною, а тому прагнуть до максимальної економії ресурсів. Така економія іноді може досягатися за рахунок ухиляння від сплати податків або їх мінімізації. Однак, державний бюджет України на сьогодні, навпаки, гостро потребує податкових надходжень. Тому, метою даного дослідження є розкриття тих рис і характеристик, що відрізнятимуть ефективні менеджерські рішення в частині податкової оптимізації на відміну від ухиляння від сплати податків.

Податкове планування представляє собою систему стратегічних заходів та оперативних дій, спрямованих на виявлення законних способів зменшення податкового обтяження як у поточному контексті, так і в майбутньому. В основі цього підходу лежить інструмент, який може значно знизити рівень неофіційної економіки в державі. На жаль, в Україні податкове планування є вкрай недооціненим і часто обмежується лише розрахунком податків, які слід сплатити після завершення податкового періоду. Однак, при належному розумінні сутності податкового планування та залученні кваліфікованих фахівців, податкові обов'язки можуть бути передбачені заздалегідь і оптимізовані, відпустивши значні ресурси для інвестицій у нові напрямки бізнесу та свіжі проекти [1].

Більш поширеним способом скорочення витрат на податки є податкова оптимізація - це організаційні заходи, які суб'єкт господарювання вживає відповідно до чинного законодавства, пов'язані з вибором оптимального часу, місця, виду діяльності, налагодженням договірних відносин і спрямовані на збільшення грошових потоків компанії шляхом зменшення податкових виплат. Основу податкової оптимізації складає аналіз змін податкової політики, вивчення законодавства та визначення законності господарських операцій, які дозволяють зменшити податкові виплати.

Податкову оптимізацію сприймають як легальний спосіб скорочення податкових зобов'язань завдяки систематичним правомірним діям платників податків, які передбачають повне використання всіх передбачених законодавством пілг та інших законних методів та засобів, з урахуванням інтересів держави.

Важливо розрізняти поняття "оптимізація" та "мінімізація" податків. Мінімізація податків охоплює всі можливі шляхи зниження податкових зобов'язань, включаючи ухилення від сплати податків, тому її слід розглядати як більш широке поняття. Податкова оптимізація включає в себе методи зменшення

податкових виплат, які базуються на прогалинах в законодавстві або вимагають вибору між альтернативними системами оподаткування, які передбачені чинним законодавством, такі як загальна і спрощена системи оподаткування. Податкова оптимізація є законною діяльністю, спрямованою на пошук найкращого варіанту для здійснення фінансово-господарських операцій. Цей ідеальний сценарій включає в себе не лише мінімізацію податкових виплат, але також врахування всіх можливих наслідків вибору такого підходу, включаючи податкові ризики і відповідальність. Отже, незаконна діяльність не може бути виражена податковою оптимізацією.

До сфери податкової мінімізації входять всі можливі стратегії зменшення податкових обов'язків, включаючи як легальні методи, так і ті, що пов'язані з прямим порушенням законодавства.

Поняття "мінімізація сплати податків" є характерним не тільки для України, але й для багатьох розвинених країн світу. За окремими оцінками, через використання стратегій мінімізації сплати податків щорічно "легалізується" в світі велика сума, приблизно 250-300 мільярдів доларів США, і за даними Світового банку, сфера тіньової економіки щорічно генерує товари і послуги на суму 8-10 трильйонів доларів США [2].

Положення, що регулюють зловживання податковими правами платників в Україні, мають пом'якшений характер у порівнянні із юридичними системами та доктринами, які існують в розвинених країнах Європи і Америки. З точки зору українського законодавства, цей інститут, разом із судовою практикою, щойно формується, що створює площу для обговорення окремих його аспектів і перспектив розвитку.

Водночас явище податкової мінімізації є актуальним у всіх країнах світу. Це пояснюється декількома чинниками, які впливають на схильність платників податків порушувати законодавство з метою зниження податкових витрат: економічні, соціальні, організаційні та правові причини.

Зі статистики, яку представляє Міністерство фінансів України, видно, що 88% підприємств в Україні порушують податкове законодавство. Велика частина цих порушень пов'язана з незаконною мінімізацією оподаткування, що обумовлено недосконалістю податкового законодавства, низьким рівнем кваліфікації учасників податкових відносин та постійними змінами в податковому законодавстві [2].

Отже, податкова оптимізація є ефективною та законною податкового планування, що дозволяє підприємству вивільнити додаткові кошти для власної діяльності. Проте, при впровадженні відповідного комплексу заходів критично важливо уникати податкових спекуляцій чи ухилення від сплати податків.

Список використаної літератури:

1. Податкове планування – збереження активів для бізнесу. Західна консалтингова група. URL : <https://zkg.ua/podatkoe-planuvannya-zberezhennya-aktyviv-dlya-biznesu/> (дата звернення: 20.09.2023).

2. Самусевич Я.В., Висорчина А.В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.

Греченюк М.М.
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
Королович О.О.,
канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВИХ МОДЕЛЕЙ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ

Основу ефективності функціонування підприємств в нових економічних умовах, поряд з матеріальними, трудовими і фінансовими ресурсами, складає здатність менеджменту керувати витратами. Управління витратами є складним і багатограним завданням. Необхідною умовою вирішення цього завдання є інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, спрямованих на економне використання ресурсів. В системі управління витратами моделювання облікових процесів дає змогу виявити всі можливі закономірності, взаємозв'язки й умови формування витрат в різних реально існуючих умовах і здійснити добір доцільного мінімуму найкращих варіантів рішень. Посилення уваги до теоретичного дослідження облікових моделей обумовлено тим, що на сучасному етапі розвитку обліку головна увага привернена до його реформування у напрямку інтеграції з міжнародною системою. Але інтеграційні процеси стосуються фінансової звітності і уніфікації вимог до неї. Інформаційне забезпечення управління витратами є завданням внутрішньогосподарського обліку, на побудову якого значно впливають галузеві особливості діяльності. Тому дослідження облікових моделей певної галузі, які дають змогу управляти витратами, досить актуальні та мають теоретичну і практичну значущість.

Облікові моделі можуть бути статичними і динамічними. Статичні моделі призначені для опису поведінки об'єкту у фіксований момент часу. Динамічні моделі

Модель статичного обліку являє собою облік активів і зобов'язань на звітну дату. Результати статичного обліку призначені для використання, головним чином, при аналізі фінансового стану підприємств, визначенні показників ліквідності. Такі моделі мають на меті надання інформації щодо співвідношення активів та зобов'язань підприємств. Оскільки у розрахунок показників ліквідності включають тільки власне майно підприємства, то в організаціях потрібно активи розділяти на дві групи, а саме: майно, яке передане державним органом в управління, та власне майно. Звітною формою даної моделі є баланс. Він є основою розрахунків потенційного банкрутства підприємства. На підставі інформації статичного балансу служба замовника має інформацію для прийняття управлінських рішень щодо окремих виробників послуг.

Модель динамічного обліку являє собою систему спостереження фактів господарського життя з метою виміру ефективності діяльності підприємств. Її метою є надання інформації внутрішньому користувачу про фінансові результати діяльності, тобто співвідношення доходів і витрат кожного підприємства –

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

26 жовтня 2023 року

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

Мукачівський державний університет
вул. Ужгородська, 26,
м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09.
E-mail оргкомітету конференції: <http://www.msu.edu.ua>